

verandering op de weg van „eerste schets”, met al haar levendige rijkdom van verhalend detail, naar de klassieke compositie van zuivere harmonie en schone lijn. Aangezien voorstudies voor geschilderde landschappen in de Hollandse kunst vrij zeldzaam zijn — ook in Swanevelt's oeuvre is ons geen ander voorbeeld bekend, — leek het mij nuttig deze tekeningen en schilderijen samen te publiceren. Wel heeft Swanevelt — gelijk vele van zijn voorgangers — getekende studies voor zijn etsen gemaakt.

¹⁾ Cat. Fairfax Murray I, nr. 270 als Claude Gelée. Gew. tek. 193 × 270 mm.

²⁾ Pentekening in bruin, gewassen, 200 × 265 mm. Tent. Delft 1952, nr. 35 uit verz. W. Mayor (Londen 1875, nr. 735), vlg. Schaeffer (30 Mei 1893, nr. 381), vlg. Langerhuizen (29 April 1919, nr. 751) en vlg. Mensing (27 April 1937, nr. 70).

³⁾ Cat. nr. 202, dk. 50,8 × 63,8 cm.; Cat. nr. 206, dk. 51 × 63,8 cm. Een herhaling van Cambridge 202 in het Museum te Bazel (nr. 245). Een schilderij met de verkoop van Jozef, op koper (huidige verblijfplaats onbekend) kwam voor op de veiling Comte de la Guiche, Parijs 4/7 Maart 1771 (nr. 30).

*Two drawings by Herman van Swanevelt
by H. Gerson*

The drawing of “Joseph and his brothers” in the Pierpont Morgan Library, New York (fig. 1) has a pendant in a drawing in the collection of Dr. A. Welcker, Amsterdam which represents “Joseph sold by his brothers” (fig. 3).

They belong both to the period 1640/50 as can be proved by a comparison with dated drawings by van Swanevelt in the British Museum, London (Hind 7 and 10).

They are studies for the two pictures in the Fitzwilliam Museum, Cambridge (nos. 202 and 206, fig. 2 and 4) and are the first instance known up to now of a connection between drawings and pictures in Swanevelt's oeuvre.

The drawings have a greater variety in details, whereas in the pictures the figures are subordinated to the landscape. The composition of the landscape itself has been clarified and the contrast between sky and trees has become more pronounced.

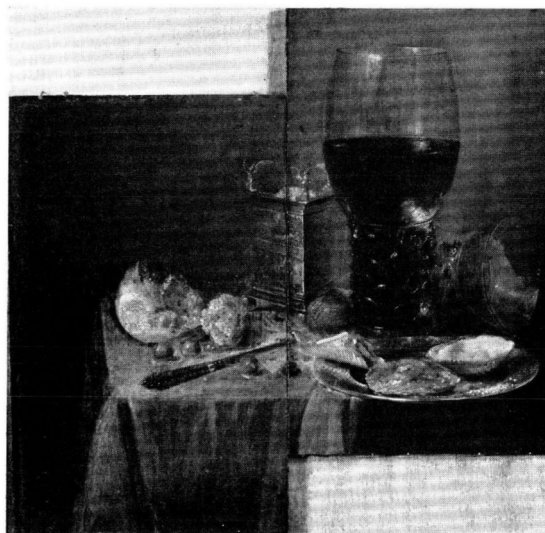

FIG. 1. P. CLAESZ. STILL LIFE.
COPENHAGEN, STATENS MUSEUM FOR KUNST.

A “NEWLY DISCOVERED” STILL LIFE BY PIETER CLAESZ

by POUL GAMMELBO

A still life by Pieter Claesz, painted on wood, measuring 46 × 27.5 cm, is described in the catalogue of the Royal Museum of Fine Arts in Copenhagen (1946 and 1951, no. 118). It was always considered to be a fragment of a larger composition. The missing part, or better a part of it, has now been identified at the Ministry of Education at Copenhagen (not in the catalogue). By putting the pieces side by side and pushing one of them up a little, they perfectly fit each other. The composition thus regained is a typical breakfastpiece by Pieter Claesz: a table covered with a brownish drapery and a white napkin, a pewter plate with oysters, a crumbled loaf of bread, a silver saltcellar — no longer brutally cut in two pieces —, a green glass goblet and a broken glass (fig. 1).

The two pieces must have been separated more than 100 years ago. Already before 1848 one part is described by Stroe in his catalogue of the collection of Fredensborg Castle (inventory no. 3015), the other part seems at the same time to have been deposited at the palace of King Christian VII (inventory no. 763).

Probably the panel was originally made from two pieces of wood, as is often the case. When it was again broken into two, somebody must have decided to make two pictures of it by cutting off the left part at the top and the right part at both ends, in such a way that the newly made pictures could be used as pendants. Fortunately there is enough left to reconstruct the original size. The width was not altered and the height can be guessed from the regular intervals of the plugs and the holes. The picture must once have measured about 73.5 × 56.5 cm.

Undoubtedly the attribution to Pieter Claesz is correct. Other works from the early 1640's are similar. One work in particular is comparable: the signed still life, dated 1645, which was in the collection Goudstikker in 1920¹⁾.

¹⁾ N. R. A. Vroom, *De Schilders van het monochrome banketje*, Amsterdam, 1945, p. 46, fig. 34, cat. no. 56.

BIOGRAFISCHE AANTEKENINGEN

door H. VAN HALL

I

In de „Künstler-Inventare“ van A. Bredius dl. V, 1479—85 en VII, 136—7, vindt men uittreksels aangaande Isaac Isaacs. Het is mij echter gebleken, dat het hier twee schilders betreft met dezelfde naam. Het extract van 5.1.1647 onder p is het laatste, dat op de zoon van Pieter Isaacs betrekking heeft. Blijkens het begrafenisregister der Westerkerk (1631—75) in het Gemeente-Archief van Amsterdam werd „Isacq Isacksz schilder op de Roose-graft“ daar op 3 Juli 1649 begraven, hetgeen Bredius onbekend was.

II

Volgens Bredius' Künstler-Inventare II, 692, werd op 15.8.1672 door notaris C. van Poelenburgh te Amsterdam „anlässlich des Todes seiner Frau, Catharina Smit, das Inventar aufgenommen“ der nalatenschap van de „toetschilder“ Alexander Ruwel (=Roswel=Rouel). In Oud-Holland L, 1935, 57 wordt deze inventaris herhaald onder mede-

deling, dat de goederen door A. Ruwel en C. Smit „in 't gemeen bezeten“ werden. Blijkens Oud-Holland III, 1885, 239 zou Catharina Smit echter op 24.11.1670 in ondertrouw zijn gegaan met de schilder Pieter Nijs en hem op 10 December d.a.v. gehuwd hebben. Bij nader onderzoek kwamen twee vergissingen aan het licht. De eerste is deze, dat de inventaris van de boedel werd opgemaakt naar aanleiding van het overlijden van de man Alexander Rouel, die op 26.7.1672 op het Heylighewegskerkhof te Amsterdam begraven was. De tweede is, dat zijn weduwe Catharina Smit niet in 1670, maar op 24.11.1673 met Pieter Nijs hertrouwde (vgl. Oud-Holland III, 1885, 237).

III

Adam Silo werd te Amsterdam geboren op Kerstdag 1674 en gedoopt op 30.12.1674 in de Evangelisch-Lutherse kerk. Hij is aldaar op 8.10.1760 begraven op het Leidse Kerkhof en niet, zoals Waller vermeldt, in de Westerkerk op 6.2.1772, noch overleden in 1766, zoals Wurzbach of vóór 1757, zoals Thieme-Becker meedelen.

Biographical Notes

by H. van Hall

I

The data concerning Isaac Isaacs in A. Bredius' Künstler-Inventare have been found to refer to two painters. According to the records of burials of the West Church in Amsterdam, Isaac Isaacs was buried on 3 July, 1649.

II

The inventory of Alexander Rouel's (Ruwel) estate was made after his death (buried 26-7-1672). His widow, Catharina Smit, contracted a second marriage with Pieter Nijs on 24-11-1673. These data form a correction to Bredius' Künstler-Inventare.

III

Adam Silo was born in Amsterdam on 25-12-1674 and baptized on 30-12-1674 in the Lutheran Church. He was buried there on 8-10-1760. This is a correction of statements made by Thieme-Becker, Waller and Wurzbach.